

Gemeente van onze Heer Jezus Christus,

Vandaag wil ik kort met U nadenken over het thema dienstbaarheid. We hebben het steeds maar over gods-dienst en over onze dienst in deze wereld als christenen, en over Jezus als de diens knecht des heren. Maar het is goed om eens een poging te wagen om onder woorden te brengen wat dienstbaarheid nu is. Of liever gezegd: De vraag is aan de orde wat wij onder dienstbaarheid verstaan en aan de andere kant de vraag of wij weten wat dienstbaarheid is in de woorden van de bijbel?

Deze beide vragen liggen in ons midden op deze zondag die tegelijk koninginnedag is. En dan gaan mijn gedachten terug naar het jaar 1980. De troonsbestijging van koningin Beatrix was in veel opzichten een unieke gebeurtenis. Zo'n speciale plechtigheid dat gebeurt zo zelden dat het je goed blijft.

Van die plechtige gebeurtenissen is één ding wel in het bijzonder in mijn herinnering blijven hangen. Na de kroning sprak koningin Beatrix een rede uit ter aanvaarding van haar ambt. En in die rede nomede zij de volgende regel, die zij als haar lijfspreuk aanvaardde: "Mijn schild ende betrouwen zijt Gij o God, mijn Heer."

Tijdens het beroemde televisieportret van onze vorstin werd nog weer eens heel duidelijk dat je voor een dergelijk ambt niet zelf kunt kiezen; daar ben je voor geboren en daar kun je niet zo gemakkelijk nee tegen zeggen. Ik herinner me nog goed dat Beatrix zei: "Een dergelijke functie legt een enorme druk op je leven, maar ik zal mijn dienst aan het nederlandse volk zo goed mogelijk trachten te vervullen."

Dat zij negen jaar geleden deze dienst aandurfde, in vast vertrouwen op God, dat dwingt telkens weer respect af.

nog steeds

In deze tijd zo rond 4 en 5 mei gaan onze gedachten terug naar de gruwelijke tijden van de Tweedewereldoorlog. Tijden van een heel ander soort dienst. Tijden van dienstplicht.

In alle delen van de wereld werden destijds jonge mannen en vrouwen opgeroepen om hun land te verdedigen en de plicht jegens volk en vaderland op zich te nemen.

En onder de razernij van Hitler en consorten hebben miljoenen mensen hun dienstplicht aan God en vaderland met de dood moeten bekopen. Nog afgezien van de talloze miljoenen, die in kampen en gevangenissen op beestachtige wijze vermoord zijn.

"Den vaderland getrouwe blijf ik tot in de dood.."

Onze vorstin heeft weinig keus gehad en ze heeft haar roeping serieus opgevat.

Een soldaat heeft ook maar weinig keus. "Befehl ist befehl!"

De joden hadden geen keus, voor hen was geen plaats in het Derde Rijk.

We moeten vandaag maar eens goed tot ons laten doordringen hoe bevoorrecht wij zijn, dat wij in dit leven kunnen kiezen voor de ene of de andere weg. Wij hebben de vrijheid om te kiezen.

En vanzelfsprekend kiezen wij als leden van de gemeente van Christus voor de godsdienst; wij kiezen ervoor om ons leven te stellen in de dienst van God.

Of is dat niet meer zo vanzelfsprekend?

Moeten wij misschien constateren, dat onze dienst zich beperkt tot dit kerkgebouw of laten we onze dienst uitstralen naar buiten?

Hoe zit dat eigenlijk met die Godsdienst van ons? Is dat misschien gedegradeerd tot een soort vrijetijdsbesteding of durven we te belijden dat God altijd in ons leven aanwezig is? Kiezen we misschien zo nu en dan even voor God, als het in ons straatje uitkomt, of durven we te belijden dat ons leven altijd staat in het teken van de opgestane Heer?

Al deze vragen culmineeren in die ene vraag: Waar ligt onze diepste behoefte?

We hebben twee gedeelten gelezen uit het nieuwe testament, die beide spreken over het gezondheidsprobleem van mensen.

Bij de uitzending van de zeventig geeft Jezus ook aan hen een soort lijfspreuk mee. Zij die geroepen zijn om het evangelie in de wereld te brengen zijn, zo zegt Jezus, als "lammeren onder de wolven."

Die wolven dat is: De eigenzinnigheid en de weerbarstigheid van onze samenleving. En deze wolven vreten aan de kwaliteit van ons leven, eigenzinnigheid en jalouzie ~~de~~ knagen voortdurend aan relaties tussen mensen en maken het leven onmogelijk. Wanneer eigenwaan en hoogmoed de overhand krijgen dan hou je een ^{waarden-}loos leven over.

Bij lammeren denken we natuurlijk allereerst aan het Lam Gods, dat wegdraagt de zonden der wereld. Tegenover de wolven manifesteert zich een lammetje, dat is: de liefde, de eenvoud, de bescheidenheid. Al die kenmerken die bijdragen tot een ~~tot een~~ rijker leven, tot een menswaardig en evenwichtig bestaan.

Dat is de levenspreuk van christenen: Gaat heen, ik zend U als lammeren onder der wolven.

Die allesbeheersende tweestrijd tussen levenvernietigende en levenscheppende krachten drijft ons weer naar die vraag naar onze dienstbaarheid.

Een antwoord vinden we misschien bij Paulus. In zijn brief aan de gemeente van Filippi spreekt hij lovend over zijn vriend en metegezel Timoteus, en hij beveelt hem hartelijk aan met de woorden:

"Hij (Timoteus) heeft mij gelijk een kind zijn vader, geholpen
in de dienst van het evangelie."

Hier horen we, dat dienstbaarheid te maken heeft met de wijze waarop mensen elkaar helpen en bijstaan in dienst van het evangelie. dwz Wat wij doen met ons leven, wat wij voor elkaar doen, wat wij elkaar aandoen, het moet allemaal de vergelijking met het evangelie kunnen doorstaan. Dat betekent dat wij ons denken en doen altijd moeten zien in het licht van het Lam Gods (Jezus Christus). Pas dan geven we onszelf de kans om de wolven te ontmaskeren die om ons heen en in ons eigen hart het leven onmogelijk proberen te maken. Wij zijn in staat om die wolven te ontmaskeren, zodat hoogmoed en eigenwaan en onverschilligheid geen kans krijgen om hun verwoestende activiteiten door te zetten. Maar we kunnen deze wolven allen maar herkennen in het licht van het evangelie.

Onze dienstbaarheid ligt in het navolgen van het voorbeeld van Jezus Christus en wij hebben de vrijheid om daarvoor te kiezen, het staat ons geheel vrij om God te verwerpen, of om met God de strijd te wagen.

Al meer dan een eeuw lang kennen wij een van de meest aanspreken en evangelische voorbeelden van dienstbaarheid en navolging. Op al die plaatsen waar pijn en ellende van mensen aan het licht komt zien we vaak de bemoedigende inzet van Heilssoldaten. Dat is ook dienstplicht, dat is dienstbaarheid. Het Leger des Heils verplicht zich met hart en ziel aan de dienst aan God en werpt zich met man en vrouw op de tekortkomingen van onze samenleving.

Zij hebben een keuze gemaakt en gezegd: Het is mij waard om het met God niet op een akkoordje te gooien, door alle zondagen trouw in de kerk te zitten. Het is mij wat waard om niet maar af te wachten tot het hiernama ls. Nee, het is mij wat waard om met mijn eigen handen te bouwen aan een wereld die beter is, een wereld die een beetje meer gaat lijken op het Koninkrijk van God.

Het is de hoop op de eeuwigheid die mij als mens overeind houdt, maar daarop mag ik allen maar hopen, als ik er als mens in slaag om anderen weer wat hoop en uitzicht te geven.

Dat is ware dienstbaarheid!

Om een beetje heilssoldaat te zijn, wij allemaal; om een beetje navolger van Christus te zijn, om een beetje durf te hebben en je tussen de wolven te begeven, om niet misbruik te maken van de vrijheid om te kiezen, dat alles is ware dienstbaarheid.

Wij mogen gerust wat stoutmoediger worden en die prachtige lijfspreuk van Koningin Beatrix voor onze eigen rekening nemen:

"Mijn schild ende betrouwen zijt Gij o God mijn Heer!"

Wij moeten in gedachtenis aan hen die ons in oorlog en vrede ontvallen zijn ook de consequenties van die lijfspreuk accepteren. Want er hoeft maar één wolf op te staan en te schreeuwen: Bevel is bevel" ende gevolgen zijn geweldig. Dienstplicht in de gemeente van Christus blijft een bittere noodzaak. Als je die plicht verzaakt, wanneer je bij God dienst weigert, dan is leven onmogelijk. Het hoeft maar een heel kleine daad te zijn; een troostend gebaar, of een teken van begrip en mededogen tegenover anderen, het kunnen ook wereldomvattende daden zijn, want in gods dienst ben je overal inzetbaar. En zowel grote als kleine dingen dragen bij tot het heil van onze samenleving.

Wat is voor ons de dienst aan god, wat is voor ons Godsdienst?
Zie, Ik zend U als lammeren onder de wolven, zegt Jezus.
En temidden van de dienst aan God is het gepast om zo nu en
dan even stilte in acht te nemen, zoals straks op 4 mei.

Om niet te vergeten, om nooit te vergeten...

En er is maar één woord, dat die stilte mag doorbreken, slechts
één woord, dat de afstand tussen ons en God kan overbruggen,
slechts één woord, dat het ons mogelijk maakt joden recht in de
ogen te zien;

SHALOM!

AMEN